

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 2P/72/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120216302
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Róbert Bardáč PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1120216302.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom Mgr. Róbertom Bardáčom, PhD. v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. V. K., nar. XX. X. XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka: S. Š., V., nar. XX. X. XXXX, bytom O. X, O., a otec: F. K., nar. XX. U.Í. XXXX, bytom B. P. D. P. E. XXX/X, Y., I. Y., právne zastúpený: JUDr. Helena Hledíková, advokátka so sídlom Matúšova 56/A, Bratislava, o návrhu matky na určenie výživného a o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva, takto:

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého Q. V. K., nar. XX. X. XXXX (ďalej len „maloletý“), do osobnej starostlivosti matky S. Š., V., nar. XX. X. XXXX.

II. Obaja rodičia budú zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok.

III. Otec F. K., nar. XX. U. XXXX, je oprávnený stýkať sa s maloletým bez prítomnosti matky nasledovne:

- tretí víkend každý nepárny mesiac, vrátane piatku, ktorý tomuto víkend predchádza, pričom otec vyzdvihne maloletého v mieste bydliska maloletého v piatok o 17,00 h a na rovnakú adresu ho privezie a odovzdá matke v nedeľu o 17,00 h. Styk otca s maloletým môže prebiehať aj mimo štátu miesta obvyklého pobytu maloletého,
- tri týždne počas letných prázdnin a to tak, že otec vyzdvihne maloletého vždy v poslednú sobotu mesiaca júl o 10,00 h v mieste jeho bydliska a na rovnakú adresu ho aj privezie a odovzdá matke v tretiu nasledujúcu sobotu po sobote, v ktorej maloletého vyzdvihol. Styk otca s maloletým môže prebiehať aj mimo štátu miesta obvyklého pobytu maloletého,
- každý nepárny rok počas zimných a vianočných školských prázdnin, pričom otec vyzdvihne maloletého v mieste bydliska maloletého v prvý deň školských prázdnin o 10,00 h a na rovnakú adresu ho aj privezie a odovzdá matke v posledný deň školských prázdnin o 17,00 h,
- každý párný rok v období veľkonočných prázdnin, kedy otec vyzdvihne maloletého v mieste bydliska maloletého deň pred prvým dňom školských veľkonočných prázdnin o 17,00 h a na rovnakú adresu ho privezie a odovzdá matke posledný deň školských veľkonočných prázdnin o 17,00 h;

pričom styk otca s maloletým môže prebiehať v uvedených prípadoch aj mimo štátu miesta obvyklého pobytu maloletého. Matka je povinná maloletého na styk pripraviť.

IV. Otec F. K., nar. XX. U. XXXX, je oprávnený stýkať sa s maloletým aj prostredníctvom aplikácie SKYPE alebo WhatsApp a to každý pondelok, stredy, piatok a nedeľu v čase medzi 18,00 h a 19,00 h. Matka je povinná maloletému zabezpečiť možnosť realizovať styk s otcom prostredníctvom uvedeného elektronického rozhrania.

V. Otec F. K., nar. XX. U. XXXX, je povinný od 10. novembra 2020 prispievať na výživu mal. Q. V. K., nar. XX. X. XXXX, mesačne sumou vo výške 750 € a to tak, že výživné za mesiac december 2022 a ďalšie

nasledujúce mesiace je povinný otec poukazovať matke maloletého S. Š.I., V., nar. XX. X. XXXX, vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Zročné výživné nevzniklo.

VI. Otec F. K., nar. XX. U. XXXX je povinný prispievať na tvorbu úspor maloletého Q. V. K., nar. XX. X. XXXX sumou vo výške 250 € mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa úspory tvoria, a to na bankový účet, ktorý na tento účel zriadi matka po právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Návrhy otca a matky sa vo zvyšku zamietajú.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IX. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka S. Š., V., nar. XX. X. XXXX (ďalej len „matka“) sa návrhom doručeným súdu dňa 10. novembra 2020 domáhala, aby súd určil povinnosť otca F. K., nar. XX. U. XXXX (ďalej len „otec“) prispievať na výživu maloletého Q. V., nar. XX. X. XXXX (ďalej len „maloletý“) sumou 1.320 € k 15. dňu v mesiaci od 1. novembra 2019. Tvrdila, že otec matku nepodporuje od r. 2016, je 10 rokov bez práce. O maloletého sa stará sama, pričom otec opustil spoločnú domácnosť v r. 2012. Žiada výživné vo výške 30% z príjmu otca a žiada doplatok. Účastníci sú manželmi, rozvedení nie sú, majú len podmienený rozvod (decree nisi) zo W. S. B. O. U. W. Í. (ďalej len „B.S. O.“), kde žili. Matka má obmedzené možnosti sa zamestnať. Má tiež zdravotné problémy, je pod veľkým stresom. Vec je vedená tunajším súdom pod sp. zn. 2P/72/2020.

2. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 3. decembra 2020 domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že žiada zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a žiada upraviť styk každý tretí víkend každý druhý mesiac, od piatka od 15,00 h do nedele do 17,00 h, tri týždne počas letných prázdnin počnúc druhou sobotou v júli, každé párne veľkonočné prázdniny a každé nepárne vianočné prázdniny. Domáha sa tiež styku prostredníctvom aplikácie Skype alebo WhatsApp a povinnosti, aby bol maloletý prihlásený na kurz taliančiny, na ktorý by prispieval. Na pojednávaní návrh mierne upravil, upravil začiatok styku v piatok z 15,00 h na 17,00 h, upresnil, aby styk nemusel byť realizovaný v Slovenskej republike, ale aj v inej krajine než je krajina obvyklého pobytu maloletého, a upravil počiatok a koniec styku počas letných a zimných prázdnin tak, aby úprava mohla byť vykonateľná aj v iných jurisdikciách. Konanie o návrhu otca, vedené tunajším súdom pod sp. zn. 3P/81/2020, súd spojil na spoločné konanie s konaním o návrhu matky, vedeným pod so sp. zn. 2P/72/2020, a vec sa vedie ďalej pod sp. zn. 2P/72/2020.

3. Matka bola výzvou z 1. apríla 2021 (č. l. 32) vyzvaná na vyjadrenie sa k návrhu otca. Súdu oznámila, že sa vyjadrí dodatočne. Vyjadrenie zaslala až 8. apríla 2022. Žiada súd, aby sa žiadosťou otca nezaoberal. Odmietla, aby otec komunikoval so synom elektronicky, lebo tieto sú pre maloletého zdrojom napätia. Poukázala na to, že otec nevykonal žiadne návštevy. Uviedla, že syn vníma otca ako obštrukciu k normálnemu životu. Otec kriminalizuje činy matky. Uviedla, že sa nebude zapájať do návštev súdu z dôvodu Covidu. Stojí za rozhodnutím syna prerušiť kontakt s otcom. Maloletý je vrcholový športovec, 1.000 € nepostačuje, akurát to postačuje len na nákup jedla a nie oblečenia. Poukázala na to, že otec vynakladá veľké čiastky na právne služby. Poukázala tiež na svoj zdravotný stav, ktorý je limitovaný vysokým krvným tlakom, poruchami krvi, srdcovou chorobou.

4. Otec sa k návrhu matky vyjadril podaním z 27. mája 2021 (č. l. 138), pričom poukázal na skutkové okolnosti veci. Rozporoval jednotlivé položky, ktoré matka uvádzala v návrhu ako svoje náklady, najmä 380 € jasle (matka nie je zamestnaná), 500 € (neadekvátne k výmere bytu), 1.300 € strava, 250 € náklady na hygienu a 125 € licencie na softvér. Mesačné náklady 2.681 € neodzrkadľujú finančné postavenie účastníkov. Rozporoval aj výšku nákladov vynakladaných na maloletého, najmä 650 € strava, 120 € cestovné, náklady na školu, oblečenie, hygienu a kaderníka, náklady 150 € na záľuby môžu byť opodstatnené, ale matka otcovi zatajuje informácie o aktivitách maloletého. Považuje za neadekvátne veku maloletého, aby jeho spotreba zodpovedala 1.320 €. Uviedol svoje výdavky a rozporoval tvrdenia matky o jej zárobkových možnostiach. Poukázal na to, že matka porušuje práva maloletého na možnosť rozvíjať vzťah s otcom. Otec sa k veci zhodne vyjadril aj na pojednávaní.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 17. októbra 2022 navrhol, aby na základe vykonaného dokazovania bolo návrhu otca vyhovené. Ako zodpovedajúci sa javil návrh otca na výživné 750 € mesačne, ako aj 250 € na tvorbu úspor, hoci matka nezdokladovala príjmy a výdavky.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, ako aj listinami, ktoré navrhla vykonať alebo predložila matka, a to: sobášny list (č. l. 12), rodný list maloletého (č. l. 13), ďalej vykonal dokazovanie listinami, ktoré navrhol vykonať alebo predložil ako dôkaz otec, a to: mailová komunikácia rodičov (č. l. 47-59, 68-73, 79-83, 205-211, 213, 354-355, 357), žiadosť otca z 25. marca 2021 (č. l. 60-63), žiadosť o umožnenie kontaktu otca s maloletým z 18. novembra 2020 (č. l. 64-66), oznámenie porušovania rodičovských povinností - žiadosť o prešetrovanie (č. l. 74-77), tabuľka príjmov s výplatnými páskami (č. l. 84-96), tabuľka poukazaného výživného s dokladmi o platbách (č. l. 97-130, 359-360), žiadosť otca o poskytnutie informácie z 25. októbra 2021 (č. l. 215-216), odpoveď MŠVVaŠ SK z 11. novembra 2011 (č. l. 217, 249), list ZŠ, B. 4, O. (č. l. 218, 245-246), rozhodnutie ZŠ, B. 4, O. (č. l. 221, 248), mailová komunikácia matky so školou (č. l. 222-227, 229-231, 251-252), žiadosť matky o povolenie plniť dochádzku mimo územia SR (č. l. 228), rozhodnutie o prijatí na vzdelávanie (č. l. 247), listy otca matke so žiadosťami o styk (č. l. 356, 358), a napokon vykonal dokazovanie súd aj oboznámením správy kolízneho opatrovníka zo 4. augusta 2021 (č. l. 154), a z úradnej povinnosti zabezpečil súd aj listy vlastníctva pre kat. úz. W. Q. č. XXXX U. XXXX (č. l. 164-166, 368-377) a lustráciu zo Sociálnej poisťovne k príjmom matky (č. l. 366-367).

7. Súd nezisťoval názor maloletého podľa § 38 CMP. Súd upustil od tohto výsluchu, nakoľko matka sa na pojednávanie nedostavila, súdu neposkytla súčinnosť a absenciu tejto súčinnosti súd predpokladá aj vo vzťahu k účasti maloletého, pričom aj výslovne uviedla, že „nebudeme sa zapájať do návštev slovenských súdov“ (č. l. 279). Z uvedeného dôvodu nezaujmu matky a tiež z dôvodu, že súd nepovažoval neprítomnosť matky pre prekážku rozhodnutia a matka sama žiadala, aby súd konal a rozhodol aj napriek jej neprítomnosti (č. l. 344) z dôvodov, ktoré ale opäť nepreukázala, súd upustil aj od výsluchu matky a tento nevykonal.

8. Z takto vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutočný stav veci.

9. Zo sobášneho listu rodičov maloletého je preukázané, že sú manželmi a manželstvo uzatvorili dňa XX. X. XXXX v O.. Z výsluchu otca je preukázané, že medzi účastníkmi prebiehalo na súde v J. konanie o rozvod manželstva, jeho stav nevedel uviesť, no účastníci zatiaľ nie sú rozvedení. Z rodného listu z XX. októbra XXXX je preukázané, že z manželstva účastníkov pochádza maloleté dieťa Q. V. K. a narodil sa dňa XX. X. XXXX v S. U. D., B. O.K.. Z e-mailovej komunikácie rodičov, ako aj z výsluchu otca je preukázané, že rodičia spolu nežijú.

10. Z výsluchu otca je preukázané, že spolu s matkou, každý v polovici, spoluvlastnia byt v Y. na ul. B. P. D. P. E. XXX/X. Byt má tri spálne a jednu obývačku. Byt nadobudol otec pred uzatvorením manželstva z úspor, neskôr polovicu daroval matke ako manželke. V byte býva, keď sa zdržiava v Y.. Aktuálne žije z dôvodu svojho pôsobenia v diplomatickej misii v Z. v Z.. Okrem uvedeného bytu vlastní byt v J., ktorý spoluvlastní s matkou, každý v polovici, pričom tento byt má jednu spálňu a jednu obývačku. Tiež vlastní sedminu (1/7) apartmánu v O., ktorý zdedil spolu so sestrami a bratmi. Z výsluchu otca, ako aj z výplatných pásk, ktoré otec predložil je preukázané, že je vysokoškolsky vzdelaný v oblasti politických vied. Je zamestnancom Ministerstva zahraničných vecí Talianskej republiky od 1. októbra 1985; ide o jeho jediné zamestnanie. Je pred dôchodkovým vekom. V rámci tohto zamestnania je vysielaný na zahraničné misie, pôsobil celkovo v siedmych krajinách. Zo zamestnania má otec príjem v čistom asi 5.000 €, ak je na zahraničnej misii (aktuálny stav), resp. 1.500 € v prípade, že je z misii stiahnutý a pôsobí priamo v Y.Q.. Táto výška príjmu, po zohľadnení prípadnej valorizácie, orientačne zodpovedá príjmom uvedeným v mzdových páskach za r. 2020 a 2021, ktoré otec predložil (čistý príjem od 2.843 € do 4.265,80 €). Mesačné náklady otec nevedel rozčleniť, ale uviedol vo výsluchu, že činia asi 3.000 €, čo zahŕňa náklady na prevádzku bytu v Y. a bývania v Z., kde aktuálne žije z dôvodu pôsobenia v diplomatickej misii. Tiež uviedol, že za manželku (matku) uhrádza daň z nehnuteľnosti za byt v Y., čo činí 2.000 € ročne (166,66 € mesačne). Na výživu maloletého pravidelne prispieva. Odkázal na prehľad v tabuľke, ktorý súdu predložil, pričom z tejto tabuľky, ako aj z obrátov na účte, ktoré súdu predložil je preukázané, že za obdobie trvania konania od 10. novembra 2020 do 13. októbra 2022 (položky č. 22 až č. 59 uvedeného prehľadu) plnil za účelom plnenia vyživovacej povinnosti na maloletého sumu 28.015,98

€. Nevie však, či prostriedky matka používa na výživu maloletého, alebo aj na výživu druhého syna matky, resp. matky. Poukázal tiež na to, že súd neurčil plnenie výživného medzi manželmi, nešlo teda o vyživovaciu povinnosť na manželku. So synom sa nestretáva, hoci o to záujem má, pretože mu v tom bráni matka. To bolo preukázané opakovane e-mailovou komunikáciou, ktorú rodičia medzi sebou viedli, listom zaslaným matke, kde žiadal o možnosť styku so synom, ako aj výsluchom otca. Matka, napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, neumožňuje otcovi ani osobný styk, ani kontakt prostredníctvom aplikácií. Toto podmieňuje rôznymi ponižujúcimi alebo formálnymi požiadavkami, prípadne ich ruší pod rôznymi zámienkami. Matka neumožnila styk otcovi ani v prípade jeho návštevy v J., keď sa pokúsil o návštevu syna. Posledný videohovor otec uskutočnil so synom 14. novembra 2021, posledný osobný kontakt so synom mal otec v decembri 2019. Matka bráni akémukoľvek styku otca s maloletým. Z výsluchu otca je preukázané, že otec má obavu o psychický vývoj syna, ako aj o jeho zdravotný stav, o ktorom ho matka neinformuje.

11. Ohľadne majetkových pomerov matky bola matka požiadaná o deklarovanie príjmov, ale napriek výzve súdu a napriek oznámeniu, že tak spraví dodatočne (č. l. 32, 37) matka súdu majetkové pomery nezodkladovala. Súd preto vychádzal z informácií, ktoré uviedol otec alebo ktoré boli súdu známe. Z listu vlastníctva č. XXXX U. XXXX, vedených Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre katastrálne územie W. Q. je preukázané, že matka je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX na 5. p. v bytovom dome so súpisným číslom XXXX na ul. O. X v O.. Na byte neviaznu žiadne záložné práva, ani iné ťarchy. Z lustrácie Sociálnej poisťovne je preukázané, že matka bola evidovaná od 1. októbra do 31. októbra 2020 s kódom G. (dohoda o vykonaní práce - nepravidelný príjem) v Jazykovej škole, V. XX, O., v októbri 2020, kde dosiahla vymeriavací základ v tomto mesiaci 176 €. V období od 8. marca 2021 do 31. augusta 2021 bola pod kódom G. (zamestnanec - pravidelný príjem) evidovaná u zamestnávateľa Gymnázium, Z. XX, O., kde od za 03/2021 až 08/2021 dosiahla v súčte vymeriavací základ 420,64 € mesačne priemerne (jednotlivé mesiace 03-08/2021: 1.023,09 €, 643,38 €, 482,04 €, 107,23 €, 268,08 €). Iné registrácie v Sociálnej poisťovne evidované nie sú. Súdu nie sú známe iné príjmy matky. Z výsluchu otca je preukázané, že matka je vysokoškolsky vzdelaná, vyštudovala históriu, doktorát má zo stredovekej histórie. Študovala aj v Y. na Univerzite J. W., ovláda taliansky a anglický jazyk, čiastočne rusky, nemecky, ovláda miestny neapolský dialekt, navštevovala kurzy arabčiny.

12. Z výsluchu otca je preukázané, že matka žije s maloletým a mladším synom maloletého J. U. K., ku ktorému začal otec konanie o zapretie otcovstva, nakoľko nie je jeho biologickým otcom. Konanie zatiaľ nie je skončené. Z vyjadrení matky nie je zrejmé, kde sa s maloletým zdržiava. Z výsluchu otca je preukázané, že do r. 2019 žili v J., kde bol maloletý aj zapísaný do základnej školy. Odtiaľ odišli na Slovensko „na prázdniny“, no do J. sa už nevrátili. Stretli sa v októbri a decembri 2019 na Slovensku; ďalšie plánované stretnutie v marci 2020 na Slovensku sa neuskutočnilo pre pandémiu. Na jeseň roka 2021 bol otec na Slovensku, nakoľko sa chcel presvedčiť, či tu matka s maloletým žije, no v októbri 2021 zistil po komunikácii so susedou matky, že sú odcestovaní v zahraničí. To korešponduje s obsahom správy kolízneho opatrovníka (č. l. 154), ako aj e-mailovej komunikácie, ktorú viedla matka so Základnou školou, B. X, O., ako aj z rozhodnutí tejto základnej školy a žiadosti matky, ktorú tejto základnej škole adresovala, z ktorých je preukázané, že matka požiadala od školského roka 2021/2022 o povolenie, aby maloletý plnil školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky z dôvodu, že v zahraničí majú väčšie možnosti, pričom okrem iného škole oznámila, že otec maloletého zomrel. Základná škola tejto žiadosti vyhovelá v období od 1. septembra 2021 do 31. augusta 2022. O uvedených skutočnostiach informovala základná škola otca, čo je preukázané z listu Základnej školy, B. X, O. z 25. januára 2022, č. k. 26/2022. Zo žiadosti je preukázané, že matka sa bude s maloletým zdržiavať v J.. Z výsluchu otca je preukázané, že v máji 2022 bol v J., pričom zistil, že matka sa s maloletým nachádza v byte (videl ich opakovane na balkóne; chcel ich navštíviť, ale napriek zvoneniu nikto neotváral). Z úradnej činnosti súdu je známe, že začiatkom septembra 2022 chcela matka vycestovať z územia Slovenskej republiky, o čom Letisko O. informovalo tunajší súd s ohľadom na nariadené neodkladné opatrenie a zápis záznamu vycestovať v systéme W.. Matka neposkytla súdu doklady preukazujúce výdavky, ktoré má matka a výdavky, ktoré na maloletého, hoci ju k tomu súd vyzval vo výzve z 1. apríla 2021 (č. l. 32). Súd preto vychádzal len z pravdepodobných výdavkov, ktoré maloletému môžu vzniknúť s ohľadom na informácie, ktoré matka súdu poskytla. Matka v návrhu vo veci samej uviedla, že má tieto mesačné výdavky: vyživovacia povinnosť voči mal. J. U. K. (mladší syn matky, ku ktorému prebieha konanie o zapretie otcovstva otca) v sume 700 €, na bývanie minie 500 €, cestovné do práce 25 €, 1.300 € strava, 380 € jasle, 250 € hygienické potreby, tlačiarenský atrament 55 €, papier 30 €, licencie softvéru 40 € (č. l. 3-4). Uviedla, že otec plní voči maloletému výživné 350 €, pričom mesačné výdavky na maloletého má

matka: 650 € stravné, 120 € cestovné, 150 € záľuby, 120 € výdavky na školu, oblečenie a obuv 130 €, lieky 30 €, šetrenie 50 €, hygienické potreby 50 €, kaderník 20 €, čiže spolu 1.320 €. Z podania matky z 28. februára 2022 vyplýva, že maloletý je vrcholový športovec, oblečenie má vo veľkosti 16 ročného dieťaťa, pričom 1.000 € pokrýva len nákup jedla, nie oblečenie, ani záujmy, cestovné, zápasy, tréningy, ani poplatky za tréningy a športovú výbavu. Bližšie informácie k týmto položkám matka neposkytla. K samotnému styku a starostlivosti otca o maloletého uviedla matka v podaniach, že telefonáty sú zdrojom napätia, syn je rozrušený. Uviedla, že pevne stojí za rozhodnutím maloletého prerušiť kontakt s otcom; tiež uviedla, že maloletý nemá očkovania a otec je rizikovým pri prenose COVID.

13. Z ostatných vykonaných dôkazov neboli zistené žiadne skutkové zistenia významné pre rozhodnutie vo veci. Vykonanie ďalších dôkazov pre zistenie skutočného stavu veci nebolo potrebné. Zistený skutočný stav veci posúdil súd po právnej stránke nasledovne.

14. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

15. Vzhľadom na uvedené sa súd prioritne podľa § 161 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) zaoberal otázkou, či má právomoc vo veci konať.

16. Podľa čl. 2 písm. e) Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020) (ďalej len „Dohoda o Brexite“) na účely tejto dohody sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov „prechodné obdobie“ je obdobie stanovené v článku 126.

17. Podľa čl. 67 ods. 1 písm. c) Dohody o Brexite v W. S., ako aj v členských štátoch v situáciách, ktoré sa týkajú Spojeného kráľovstva, sa v súvislosti so súdnymi konaniami začatými pred skončením prechodného obdobia a v súvislosti s konaniami alebo vecami, ktoré s takýmito súdnymi konaniami súvisia podľa článkov 29, 30 a 31 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 (73), článku 19 nariadenia (ES) č. 2201/2003 alebo článkov 12 a 13 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009, uplatňujú tieto akty alebo ustanovenia: ustanovenia týkajúce sa právomoci v nariadení (ES) č. 2201/2003.

18. Podľa čl. 126 Dohody o Brexite uplatňuje sa prechodné alebo implementačné obdobie, ktoré sa začne dátumom nadobudnutia platnosti tejto dohody a skončí sa 31. decembra 2020.

19. Podľa čl. 100 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (Ú. v. ES L 178, 2.7.2019, s. 1) v platnom znení (ďalej „nariadenie č. 2019/1111“) toto nariadenie sa vzťahuje len na konania začaté, na verejné listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované a na dohody zaregistrované 1. augusta 2022 alebo po tomto dni.

20. Podľa čl. 104 ods. 1 nariadenia č. 2019/1111 s výhradou článku 100 ods. 2 tohto nariadenia je nariadenie (ES) č. 2201/2003 zrušené od 1. augusta 2022.

21. Vzhľadom na uvedenú sa na danú vec, začatú pred 31. decembrom 2020, s poukazom na čl. 100 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (Ú. v. ES L 178, 2.7.2019, s. 1) a s poukazom na čl. 2 písm. e), čl. 67 ods. 1 písm. c) a čl. 126 Dohody o Brexite vzťahuje nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. ES L 338, 23.12.2003, s. 1) (ďalej len „nariadenie Brusel IIa“) napriek tomu, že podľa čl. 104 ods. 1 nariadenia č. 2019/1111 je zrušené a to z dôvodu, že dané konanie začalo pred 1. augustom 2022.

22. Podľa čl. 8 nariadenia Brusel IIa súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania (ods. 1). Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12 (ods. 2).

23. Podľa čl. 10 nariadenia Brusel IIa v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa zžilo s novým prostredím a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok: i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané; ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť; iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7; iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

24. V prípade, ak znenie ustanovenia právneho aktu EÚ neobsahuje definíciu určitého pojmu (tak je tomu v prípade pojmu „obvyklý pobyt“), vychádza sa z toho, že takýto pojem vyžaduje autonómny a jednotný výklad. Pojem „obvyklý pobyt“ používaný v nariadení Brusel IIa má v celom texte tohto nariadenia jednotný význam tak, ako ho vykladá Súdny dvor (rozsudok z 9. októbra 2014, C, C-376/14 PPU, EU:C:2014:2268, bod 54). Pojem „obvyklý pobyt“ sa v zásade vyznačuje dvomi prvkami a to jednak vôľou dotknutej osoby zriadiť zvyčajné centrum svojich záujmov na určenom mieste a jednak prítomnosťou, ktorá predstavuje dostatočný stupeň stability na území dotknutého členského štátu (rozsudok z 25. novembra 2021, IB, C-289/20, EU:C:2021:955, bod 57). Súdny dvor považuje sociálne a rodinné prostredie rodičov dieťaťa za základné kritérium určenia miesta obvyklého pobytu dieťaťa (cit. rozsudok C-289/20, bod 53). Na tieto účely sa musia zohľadniť najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovania rodiny do tohto štátu, štátna príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti a rodinné a sociálne väzby dieťaťa v danom štáte (rozsudky A, EU:C:2009:225, body 39 a 44, ako aj Mercredi, EU:C:2010:829, body 48, 49 a 56). V prípade zmyslu a rozsahu pojmu „obvyklý pobyt“ tieto majú zodpovedať najlepšiemu záujmu dieťaťa (rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 2009, A., C-523/07, EU:C:2009:225, body 34 a 35).

25. Je nesporné, že matka s maloletým mali obvyklý pobyt vo B. O. do leta 2019, kedy sa presťahovali na územie Slovenskej republiky, kde sa zdržiavali, čo potvrdil aj otec, keď uviedol, že matku s maloletým navštívil v októbri a decembri 2019; stretnutie v marci 2020 sa už neuskutočnilo. Z návrhu matky, ale aj z vykonaných lustrácií Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka vykonávala v auguste až októbri 2020 na dohodu pozíciu učiteľa angličtiny v jazykovej škole na W.. V roku 2021 vykonávala pracovnú pozíciu na Gymnáziu, Z. XX, Bratislava do augusta 2021 (č. I. 367). Je teda zrejme, že v lete 2019 došlo k zmene obvyklého pobytu maloletého, ktorý kopíroval obvyklý pobyt matky (cit. rozsudok C-289/20, bod 53) tak, že tento bol založený na území Slovenskej republiky a trval minimálne do začiatku septembra 2021. Je teda zrejme, že konanie v danej veci začalo v čase, kedy mal maloletý obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky a bola daná právomoc tunajšieho súdu v súlade s čl. 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa. Podľa Súdneho dvora výklad čl. 10 nariadenia Brusel IIa, ktorého výsledkom by bolo časovo neobmedzené zachovanie právomoci, by nebol v súlade s jedným zo základných cieľov sledovaných týmto nariadením, ktorým je presadzovať najlepší záujem dieťaťa, pričom na tento účel sa uprednostňuje kritérium blízkosti (rozsudok z 24. marca 2021, SS, C-603-22 PPU, EU:C:2021:231, bod 58). Z dokazovania (najmä z komunikácie matky zo Základnou školou, Vazovova 4, Bratislava) je preukázané, že matka s maloletým sa odsťahovala z územia W. republiky v septembri 2021, o čom sa dozvedel z listu Základnej školy, B. X, O. z 25. januára 2022. Z výsluchu otca nevyplýval záver, že by sa s týmto premiestnením zmieril [nie je splnená podmienka podľa čl. 10 písm. a) nariadenia Brusel IIa] alebo že by uplynul rok od momentu, kedy sa otec dozvedel alebo mohol dozvedieť o pobyte maloletého a nebola podaná žiadosť o návrat dieťaťa [nie je splnená podmienka podľa čl. 10 písm. b) zarážka i. až iv. nariadenia Brusel IIa]. V liste z 5. júla 2022 otec oznámil súdu, že žiadosť o návrat vo B. O. nepodal, situáciu preveruje, pričom zatiaľ neuplynula jednoročná lehota na podanie žiadosti. Vzhľadom na uvedené preto došlo k zachovaniu právomoci

tunajšieho súdu, pretože maloletý zatiaľ s poukazom na čl. 10 nariadenia Brusel IIa nenadobudol obvyklý pobyt vo B. O.. Tunajší súd preto má právomoc konať.

26. Súd sa v nadväznosti na uvedený záver tiež zaoberal otázkou, či má právomoc konať vo veciach vyživovacej povinnosti, nakoľko predmetom konania nebola len otázka rodičovských práv a povinností.

27. Podľa čl. 3 písm. d) nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. L 7, 10.1.2009, s. 1-79) v platnom znení (ďalej len „nariadenie 4/2009“) v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

28. Aj Súdny dvor potvrdil, že uvedené ustanovenie treba vykladať tak, že právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti je daná súdom, ktoré majú podľa nariadenia č. 2201/2003 právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak je vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti spojená s týmto konaním (rozsudok z 15. februára 2017, W a V proti X, C-499/15, EU:C:2017:118, bod 48).

29. V danej veci preto možno uzavrieť, že vzhľadom na to, že v čase začatia konania, ako aj v čase rozhodnutia mal maloletý zachovaný stále obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky (bližšie v ods. 25), potom s poukazom na čl. 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa v spojení s čl. 3 písm. d) nariadenia 4/2009 je preto daná právomoc súdov Slovenskej republiky konať vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému a vo veciach výživného na maloletého.

30. Podľa § 24 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 97/1963 Zb.“) vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt. Ak si to vyžiada ochrana osoby alebo majetku dieťaťa, súd môže pri rozhodovaní výnimočne prihliadnuť aj na právo iného štátu, s ktorým má vec podstatnú väzbu (ods. 1). Výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa (ods. 3).

31. Podľa § 24a zákona č. 97/1963 Zb. vyživovacia povinnosť rodičov k deťom sa spravuje právom štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt. Iné vyživovacie povinnosti sa spravujú právom štátu, v ktorom má bydlisko oprávnený na výživné.

32. Ďalej sa súd zaoberal vecou samou a vec po právnej stránke, riadiac sa v zmysle § 24 ods. 1, ods. 3 a § 24a zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov z hľadiska hmotného slovenským právom, posúdil nasledovne.

33. Podľa § 24 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (ods. 1). Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa (ods. 2). Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (ods. 4).

34. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

35. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

36. Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

37. Podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

38. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

39. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

40. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

41. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že návrh je z väčšej sčasti dôvodný.

43. Medzi rodičmi nedošlo k dohode o spôsobe starostlivosti o maloletého. Súd preto s poukazom na § 36 ods. 1 zákona o rodine v spojení s § 24 ods. 1 zákona o rodine rozhodol ako upraví výkon rodičovských práv a povinností k maloletému. Z dokazovania vyplynulo, že osobnú starostlivosť o maloletého po prerušení spolužitia účastníkov konania zabezpečuje matka, s ktorou maloletý žije. Otec sa nedomáhal výkonu osobnej starostlivosti, ani sa nedomáhal striedavej osobnej starostlivosti. Z hľadiska podmienok podľa § 24 ods. 1 a 2 zákona o rodine súd nezistil, že by niektorý z rodičov nebol spôsobilý dieťa vychovávať, no vzhľadom na konkrétne okolnosti veci a návrh samotného otca, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca je súd názoru, že potreby maloletého budú zaistené lepšie v osobnej starostlivosti matky. S ohľadom na to rozhodol vo výroku I. tak, že maloletého podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine zveril do osobnej starostlivosti matky.

44. Súd v otázke, kto z rodičov bude zastupovať a spravovať majetok maloletých vychádzal z návrhu otca (matka vlastný návrh neučinila), aby uvedené zabezpečovali obaja rodičia. Súd nezistil na strane niektorého z rodičov žiadne faktické, či právne prekážky pre plnenie uvedenej zákonnej úlohy rodiča.

Preto súd podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 36 ods. 1 zákona o rodine vo výroku II. rozhodol, že zastupovať a spravovať majetok maloletého budú obaja rodičia.

45. Medzi účastníkmi nedošlo ani k dohode o úprave styku s maloletým a preto súd rozhodoval podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine aj o tejto otázke. Otec navrhoval styk upraviť v konkrétnom rozsahu a to tretí víkend každý druhý mesiac, resp. tri týždne počas letných prázdnin a každé nepárne vianočné sviatky a párne veľkonočné sviatky. Matka žiadala, aby sa súd žiadosťou otca nezaoberal (č. I. 278). Žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali obmedzenie styku otca alebo zákaz styku otca s maloletým matka nepredložila, súd preto jej požiadavky vyhodnotil ako účelové a v rozpore so záujmom maloletého. Matka navrhovala, aby bol styk upravený tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletými každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku 15.00 h do nedele 18.00 h. Súd návrhu otca vo výroku III. vyhovel, pretože ho považoval za veľmi minimalistický variant styku maloletého s otcom, ktorý na jednej strane rešpektuje možnosti otca z hľadiska jeho práce a vôbec jeho pobytu v zahraničí, no na druhej strane, a to je podstatnejšie, aspoň v minimálnom rozsahu zohľadňuje právo maloletého na zachovanie citových väzieb medzi maloletým a otcom a tiež na rodičovskú výchovu a starostlivosť aj zo strany otca, nielen zo strany matky. Nie je totiž len otcovým právom sa na výchove svojich všetkých detí podieľať, ale je to aj jeho rodičovská povinnosť a zodpovednosť. Tiež je právom maloletého rozvíjať vzťah s otcom, spoznávať jeho jazyk a kultúru, pričom z dokazovania bolo preukázané, že tomuto matka bráni a maloletého v tom nijako nepodporuje. Súd, aj s ohľadom na vek maloletého, nevidel žiaden dôvod pre to, aby bol styk realizovaný v prítomnosti matky. Oproti pôvodnému návrhu otca súd upravil formuláciu styku z „každého druhého mesiaca“ na každý nepárny mesiac, aby bola úprava vykonateľná. Súčasne, v súlade s úpravou otca, súd rozhodol o neskoršom začiatku styku od 17,00 h a tiež upravil, aby mohol byť styk realizovaný aj na inom mieste, než je štát miesta obvyklého pobytu maloletého a to s ohľadom na to, že aj počas konania došlo opakovane k zmene faktického pobytu maloletého, otcovi nie je známe, kde sa nachádza a matka teda vykonáva „jurisdikčnú turistiku“ a ani nerešpektuje vykonateľný zákaz súdu vycestovať s maloletým. Uvedeným teda súd zohľadňoval záujem maloletého, aby nedošlo zo strany matky k mareniu styku, ak by došlo v budúcnosti k zmene pobytu maloletého. Súčasne súd určil, že v rámci styku počas prázdnin a voľných dní bude otec oprávnený stýkať sa s maloletým počas letných prázdnin tri týždne počnúc poslednou júlovou sobotou a počas veľkonočných a vianočných, resp. zimných prázdnin bude styk viazaný na prvý a posledný deň príslušných školských prázdnin v závislosti od jurisdikcie, v ktorej sa bude nachádzať obvyklý pobyt maloletého. Súd v určení tohto rozsahu vychádzal z návrhu otca. Súd teda zamietol návrh otca vo zvyšku (išlo o formálne úpravy, ktoré súd urobil vo výroku).

46. Vzhľadom na možnosti otca týkajúce sa jeho pobytu a výkonu práce súd považoval za opodstatnený návrh na možnosť realizovať styk aj prostredníctvom elektronických aplikácií a videokomunikácie tak, aby bol vzťah s maloletým podporený a rozvíjaný v medziobdobí medzi osobným stykom. Súd v tomto rozsahu vo výroku IV. vyhovel návrhu otca. Súd tomuto návrhu vyhovel aj pre výhrady matky, ktorá má obavu zo zdravotného ohrozenia maloletého, pričom toto riziko v prípade uvedeného „elektronického“ styku nehrozí, aj keď súd musí uviesť, že v kontexte ostatných výhrad matky a jej komunikácie a súčinnosti, ktorú súdu neposkytovala sa námietky matky javia ako účelové. Súvisí to aj s námietkou samotnej matky, ktoré na jednej strane maloletý navštevuje športové aktivity, kde zaiste prichádza do kontaktu s množstvom ľudí, no na druhej strane nemá vôbec žiaden záujem o to, aby svoj vzťah maloletý rozvíjal so svojim otcom, ktorý je spolu s matkou najbližšou osobou v živote maloletého.

47. Vzhľadom na to, že súd rozhodol, že maloletý bude v osobnej starostlivosti matky rozhodoval súd súčasne tiež podľa § 24 ods. 1 druhá veta zákona o rodine o tom ako bude otec prispievať na výživu maloletého. Bolo preukázané, že zo vzťahu účastníkov pochádza maloletý Q. V., aktuálne vo veku 11 rokov, ktorý nie je zaopatrený, má povinnú školskú dochádzku, nie je schopný sám sa živiť a preto majú obaja rodičia voči maloletému vyživovaciu povinnosť podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine.

48. Súd pri posúdení veci vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého so zreteľom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Pri posudzovaní odôvodnených potrieb súd vychádzal z predpokladaných potrieb maloletého podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, pretože matka deklarované výdavky maloletého nezdokladovala. Relevantné pre súd teda bolo, že určité typy výdavkov matke v súvislosti s maloletým vznikajú musia a z tohto vychádzal.

49. Matka deklarovala viaceré výdavky na maloletého, z ktorých súd považoval za odôvodnené len niektoré. Uviedla, že na bývanie minie matka 500 €. Tento výdavok nepovažuje súd za odôvodnený. Vzhľadom na to, že matka je výlučnou vlastníčkou bytu na O. X v O., kde má hlásený trvalý pobyt, pričom tento byt nie je zaťažovaný ťarchou, nevznikajú matke náklady na nájomné, ale len náklady spojené s užívaním bytu (energie, správcovský poplatok a pod.). Výšku týchto nákladov súd odhaduje na 250 €, z čoho na maloletého pripadá z hľadiska nákladov tretina, čiže 83,33 mesačne. Výdavok 650 € (t. j. 22 € na deň) na stravné sa javí súdu ako neprimerané. Ako primeraná suma nákladov na stravu sa javí súdu 210 € na mesiac (t. j. 7 € na deň). Do tejto sumy súd započítal aj stravu v domácnosti namiesto stravovania v škole, nakoľko bolo preukázané, že maloletý má individuálne vzdelávanie a je vzdelávaný v domácnosti. Náklady na stravu škole preto nevznikajú. Výdavok 30 € mesačne na lieky je podľa súdu akceptovateľný. Za odôvodnený považuje súd výdavok 130 € mesačne na obuv a ošatenie. Výdavok 120 € (1.440 € ročne) na školu matka nevysvetlila. Súd s ohľadom na predpokladaný jeden školský výlet, ZRPŠ a nákup pomôcok do školy odhaduje výdavky na túto položku na sumu 50 € mesačne. Výdavky na hygienu a kaderníka považuje súd za akceptovateľné spolu v sume 40 € (matka deklarovala kaderníka 20 € a hygiena 50 €). Šetrenie nepovažuje súd za opodstatnený výdavok, pretože nebolo preukázané a otázku tvorbu úspor riešil súd vo výroku rozhodnutia. Náklady na dopravu (zľavnený lístok na mestskú dopravu) akceptuje súd v sume 15 € (podľa imhd.sk); nebol pritom preukázaný ani odôvodnený dôvod prepravy. Z hľadiska rozvoja maloletého a jeho záľub (matka deklarovala športové aktivity - futbal) sumu 150 € mesačne považuje súd za akceptovateľnú. Celkovo predpokladané potreby maloletého súd hodnotí na sumu 708,33 € mesačne.

50. Z dokazovania nebolo preukázané, že by matka mala zníženú pracovnú schopnosť, hoci sa na zdravotné komplikácie opakovane odvolávala. Vzhľadom na viacnásobné zahraničné vzdelanie matky je súd názoru, že príjmové možnosti z hľadiska potenciality príjmov matky sú na úrovni otca, odhadom v sume 3.000 až 4.000 €.

51. Z hľadiska výdavkov matky súd vychádzal len z tvrdení matky v návrhu, ktoré neboli bližšie priblížené ani v následných podaniach, ani na pojednávaní, na ktoré sa matka nedostavila. Matka uviedla, že minie na bývanie 500 €, čo ale nebolo preukázané a nie je ani zdôvodnené, pretože matka je výlučnou vlastníčkou bytu na O. X v O., kde má hlásený trvalý pobyt, pričom tento byt nie je zaťažovaný ťarchou, nevznikajú matke náklady na nájomné, ale len náklady spojené s užívaním bytu (energie, správcovský poplatok a pod.). Výšku týchto nákladov súd odhaduje na 250 €, z čoho na mladšieho brata maloletého a matku pripadá z hľadiska nákladov dve tretiny, čiže 166,66 € mesačne. Cestovné do práce 25 € sa javí súdu ako akceptovateľné. Matka deklarovala výdavok 1.300 € na stravu, ktorý sa súdu v uvedenej výške (43,33 € na deň) javí ako značne nepravdepodobný. Súd akceptuje výdavok na stravu matky 300 €. Matka deklarovala výdavok 380 € na jasle, pričom sa súd stotožňuje s výhradou otca, že na tento výdavok nie je dôvod, keďže matka nie je zamestnaná. Deklarovaný výdavok 250 € na hygienické výdavky sa javí súdu ako neprimerané, pričom neboli ani bližšie tieto výdavky vysvetlené. Súd považuje za primeranú sumu 50 € mesačne. Výdavky na papier 30 € a licencie 40 € nepovažuje za súd za opodstatnené v sume presahujúcej spolu 20 € mesačne. Hoci matka neuvádzala výdavky na oblečenie, súd považuje za akceptovateľnú priemernú sumu 100 € mesačne. Na maloletého J. U. K. má matka výdavky 700 €; nie je však zrejmé, z akého dôvodu sa na úhrade týchto výdavkov nepodieľa jeho biologický otec, ktorým nie je otec a ktorý s matkou nežije. Na túto položku preto súd prihliadol len v rozsahu zodpovedajúcej tomu, že matka nežije s biologickým otcom J. U. K. a mala by nárok na primerané výživné na brata maloletého, čiže vo výške jednej šestiny (116,67 €). Celkové výdavky matky preto súd ustálil na 778,33 €.

52. Súd pre posúdenie veci ďalej hodnotil schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Z dokazovania nevyplývali žiadne skutočnosti odôvodňujúce zníženie pracovnej schopnosti otca. Bolo preukázané, že otec dosahuje aktuálnu čistú mzdu cca. 5.000 €. Výšku mzdy považuje súd za adekvátnu pracovnej pozícii, ktorú otec zastáva. V tomto kontexte posudzoval súd výdavky otca. Výdavky otec deklaroval vo výsluchu výdavky 3.000 € mesačne. V podaní na č. I. 142 otec uviedol bližšie vysvetlenie výdavkov, že tieto predstavujú mesačne 2.255 € a z tejto hodnoty súd vychádzal. Z uvedenej sumy činí 550 € strava, 480 € náklady na chod domácnosti v Z., 600 € náklady na domácnosť v Y. spolu s daňou, ktorú platí otec aj za matku, 150 € výdavky na lieky, lekára a šport, 250 € výdavky na oblečenie (súvisí s prácou otca), 125 € ostatné výdavky a predplatné denníkov, 100 € cestovné výdavky v Z.. Za odôvodnené výdavky otca teda považuje súd 1.530 €, čiže len výdavky 550 € na stravu a 480 € chod domácnosti v Z., kde otec aktuálne žije, 150 € výdavky na lieky, lekára a šport, 250 € náklady na oblečenie v súvislosti s prácou

otca v diplomatických službách a 100 € cestovné výdavky. Súd považoval za odôvodnené výdavky, ktoré vznikajú v súvislosti s aktuálnym pobytom otca v Z. a to vo výške predpokladanej výške týchto výdavkov v zahraničí; na výdavky spojené s chodom domácnosti v Y. súd neprihliadol, pretože nemôže ísť na úkor maloletého, že otec prevádzkuje dve domácnosti, aj keď je tomu tak len z dôvodu jeho povolania.

53. Vzhľadom na uvedené sa javilo súdu ako dôvodné upraviť podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému v sume 750 €, ktorá zohľadňuje návrh otca, ako súčasne aj krytie potenciálnych iných možných výdavkov matky na maloletého, ktoré neboli súdu ozrejmené a ktoré sa týkajú možného vzdelávania, zdravotnej stránky (na ktorú otec poukazoval, že matka sa odvoláva na zdravotný stav maloletého), prípadne náklady na dopravu autom, a pod. Takto určená suma podľa súdu dostatočne kopíruje životnú úroveň otca, na ktorej maloletý má právo sa podieľať (určené výživné predstavuje cca. 20% čistého príjmu otca po odpočítaní odôvodnených výdavkov). Súd musel zohľadniť, že otec z objektívnych dôvodov daných krajinou jeho pôvodu a výkonu práce (Z.) sa nemôže podieľať na osobnej starostlivosti a jeho styk je nastavený len minimalisticky. Súčasne bolo potrebné zohľadniť odôvodnené výdavky maloletého, ktoré súd odhadol vyššie. Po odpočítaní určeného výživného (spolu 750 €) a odôvodnených výdavkov otca (1.530 €) od čistého príjmu otca (cca. 5.000 €) zostane otcovi dostatok prostriedkov pre ostatné výdavky, ktoré otec má a nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou. Súd preto zaviazal otca vo výroku V. tohto rozsudku k mesačnému výživnému 750 € na mal. Q. V. a to od doručenia návrhu súdu (čiže od 10. novembra 2020) a to v zmysle § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona o rodine. Vo zvyšku súd návrh matky považoval za nedôvodný, preto ho zamietol.

54. Vzhľadom na to, že súd rozhodoval aj o výživnom za obdobie pred vyhlásením rozsudku za obdobie od podania návrhu, bolo zistené, že otec odo dňa priznania výživného až do rozhodnutia súdu na výživu maloletého prispel celkovo 28.015,98 € (ods. 10). S ohľadom na výšku určeného mesačného výživného 750 € výživné za obdobie od podania návrhu do konca novembra 2022 (z dôvodu, že súd rozhodol dňa 17. októbra 2022, t. j. po splatnosti novembrového výživného) predstavuje 18.525 € (pomerná časť výživného za mesiac november 2020 $21/30 \cdot 750 \text{ €} = 525 \text{ €}$ a výživné za 24 mesiacov december 2020 až november 2022 vo výške 750 €/mesiac, čo je spolu 18.000 €). Keďže za rozhodné obdobie prispel otec na maloletého viac ako bolo súdom určené v tomto rozhodnutí, súd vo výroku V. tiež rozhodol, že ročné výživné nevzniklo.

55. Súd priznal nárok na výživné pre maloletého od podania návrhu v zmysle § 77 ods. 1 druhá veta zákona o rodine. Matka požadovala priznať výživné späť aj za obdobie pred podaním návrhu, a to počnúc dňom 1. november 2019. V tejto časti súd návrh zamietol. Matka sa pojednávania nezúčastnila, neobjasnila preto, v čom videla okolnosti odôvodňujúce dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd priznať výživné matke aj za obdobie pred podaním návrhu. V podaniach matky, ani z dokazovania nevyplývalo, že by na strane existovala nejaká prekážka, ktorá by jej bránila včas podať návrh na výživné za obdobie od 1. novembra 2019 do 9. novembra 2020. Z vykonaného dokazovania teda nevyplývali dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 77 ods. 1 tretia veta zákona o rodine, ktoré by odôvodňovali priznanie zvýšeného výživného za obdobie pred podaním návrhu.

56. Súd vo výroku VI. vyhovel návrhu otca podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine, aby bolo otcovi uložené tvoriť úspory a to 250 € mesačne. Súd mal za preukázané, že majetkové pomery otca tvorbu úspor v sume 250 € dovoľujú. Z výsluchu otca bolo preukázané, že otec sa blíži k dôchodkovému veku, čo môže sťažiť schopnosť otca zabezpečiť prípadné potreby maloletého v budúcnosti, napríklad v oblasti vzdelávania, záujmov, či riešenia iných zásadných otázok (napr. bývanie, zdravotná starostlivosť). Tvorba úspor by mala toto riziko znížiť. Sumu 250 € považoval súd za adekvátnu, aby súčasne nešlo o neprimerane vysokú sumu tak, aby maloletý neprišiel o prirodzenú životnú motiváciu nútiacu človeka usilovať sa o svoj vlastný úspech a miesto v živote, pretože opak by nebol v jeho záujme. V súlade s právnou úpravou budú úspory tvorené na bankový účet založený na tento účel matkou po právoplatnosti rozsudku. S poukazom na § 63 ods. 3 zákona o rodine na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

57. Súd zamietol návrh otca tiež v časti, v ktorej sa domáhal, aby matka prihlásila maloletého na kurz taliančiny, na ktorý by otec prispieval. Súd pre takéto rozhodnutie nemal oporu v právnej úprave. Súd považuje prípadný kurz taliančiny za aktivitu, ktorá by bola na prospech maloletého, pretože by mu, okrem všeobecnej hodnoty pre rozvoj osoby, umožnila tiež spoznávať kultúru krajiny pôvodu otca a jeho rodinu. Súd však nemôže uložiť povinnosť uvedený kurz navštevovať. Ak však takýto kurz navštevovať

maloletý bude, môže ísť o odôvodnený výdavok. Súd v tomto smere apeluje na matku maloletého, aby umožnila otcovi vytvárať vzťah s maloletým a s jeho rodinou, vrátane kultúrnych a spoločenských aspektov, ktoré sú s tým spojené.

58. Podľa § 335 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

59. Zo súdneho spisu vyplýva, že súd uznesením z 30. marca 2022, č. k. 2P/72/2020-271, (i) zakázal maloletému opustiť územie Slovenskej republiky bez písomného súhlasu oboch rodičov a (ii) nariadil zapísať tento zákaz opustiť územie Slovenskej republiky maloletému do evidencie Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky, Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky a Schengenského informačného systému a národnej ústredne SIRENE. Súd rozhodol, že toto neodkladné opatrenie platí až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vzhľadom na to, že trvanie uvedeného neodkladného opatrenia je viazané do právoplatného skončenia veci samej, bolo nevhodné, aby súd samostatným výrokom podľa § 335 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP nariadené neodkladné opatrenie rušil, keďže zanikne právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej.

60. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

61. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

62. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Súd o náhrade trov konania rozhodol vo výroku VIII. podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože zákon neustanovuje inak. Žiaden z účastníkov nepožadoval náhradu trov konania priznať. Podľa § 58 CMP rozhodol o trovách konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

64. Podľa § 155 CSP každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci priberie súd tlmočníka (ods. 1). Trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát (ods. 2).

65. Súd rozhodol vo výroku IX. v súlade s § 57 CMP v spojení s § 155 ods. 2 CSP o náhrade trov, ktoré počas konania štátu vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s pribratím tlmočníka z talianskeho jazyka do konania a rozhodol, že štátu náhrada trov konania nepatrí. Otec s poukazom na § 155 ods. 1 CSP má právo konať pred súdom v materinskom jazyku, pričom takto vzniknuté trovy podľa § 155 ods. 2 CSP znáša štát. Štát preto nemá nárok na náhradu trov, ktoré mu vzniknú v súvislosti s pribratím tlmočníka do konania. V súlade s § 58 CMP súd o trovách štátu rozhodol v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava I do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V odvolaní sa okrem toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (vrátane uvedenia spisovej značky konania), čo sa ním sleduje, a podpisu uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.